

Порядність, професіоналізм, патріотизм

— ось вектор підготовки курсантів
Львівського державного університету
внутрішніх справ МВС України

Сьогодні до української міліції суспільство має чимало претензій. Щоденні випуски новин рясніють розмаїтими повідомленнями про те, як охоронці правопорядку самі стають порушниками закону, а твердження «моя міліція мене береже» сприймається радше з іронією, ніж із надією. Водночас інтерес молоді до професії охоронця правопорядку аж ніяк не спадає. Скажімо, конкурс серед вступників до Львівського державного університету внутрішніх справ МВС України цьогоріч помітно зріс. Саме про підготовку новітньої міліції наша розмова з ректором вишу – генерал-лейтенантом міліції, доктором юридичних наук, професором, заслуженим юристом України Михайлом ЦИМБАЛЮКОМ.

Міліція – дзеркало суспільства

– Михайле Михайловичу, чим можна пояснити той факт, що бажання молоді навчатися в міліцейському вузі щорік зростає?

– Щодо української міліції, то її формує суспільство: яке суспільство, така й міліція. Відомо, що для створення образу радянської міліції держава виділяла спеціальні кошти. На замовлення знімали фільми, в яких консультантами були міністри внутрішніх справ. Працювали й письменники, котрі створювали образ надійного захисника радян-

ського громадянина – міліціонера «дядю Стюпу»...

– ... і радянське суспільство це все залюбки «ковтало», тоді як образ працівника правопорядку не збігався з реаліями життя.

– Нині ситуація кардинально змінилася: міліція є відкритою для суспільства. Хто раніше міг критикувати міліцію з телеекрана, на шпальтах газет так, як це відбувається сьогодні? Міліція завжди є дзеркалом суспільства. Бо де ж ми беремо «такого» міліціонера? Ми його беремо з того самого

суспільства, з тієї самої школи, де навчаються діти з різних соціальних прошарків. Але я бачу велику перспективу в молоді, бо цією самою критикою суспільство висуває високі вимоги до того, хто бажає стати надійним охоронцем правопорядку. А тому в стінах нашого вузу ми визначили принцип трьох «П»: **порядність, професійність, патріотизм** – ось вектор спрямованості кожного курсанта під час навчання. Це і є їхня внутрішня програма.

Курсантів не треба жаліти – їх слід берегти

– Але ж до «міліцейського університету» вступають молоді люди, яким 17 років. У такому віці вони можуть не раз помінати вектор своїх інтересів і розчаруватися в своєму виборі? Як дібрати саме тих, хто здатен опанувати ці три «П»?

ля школи без будь-якого життєвого досвіду. Чимало охочих навчатися відсіюються за станом здоров'я. До того ж за системою тестування ми також обмежені у виборі – не менш як 140 балів. Ті курсанти, яких зараховують до нашого університету, перебувають на повному держав-

мована жорстко. Уже з першого дня розпочинається випробування – режим казарми. Його не всі витримують, і таких одразу відраховуємо. З кожною групою курсантів працює курсовий офіцер. Він є наставником і порадиником, знає про кожного все. Поведінку й зацікавленість у навчанні кожного курсанта відстежуємо, і за перших декілька років відсіюється 10 відсотків. Але таким ми пропонуємо позабюджетну форму навчання на факультетах психології, юридичному, економічному. Вони позбуваються курсантських погонів, стають цивільними студентами, але вже платять за навчання. Тож ті курсанти, які за чотири роки проходять усі жорсткі моральні й фізичні випробування системою навчання в нашому університеті, по закінченні не мають проблем із працевлаштуванням, бо дістають направлення на державну службу. Як бачимо, варто поборотися зі своїми внутрішніми амбіціями, подолати егоїзм, характер випеченого «маминоного синочка», стати надійним і витривалим воїном.

– Отже, як я зрозуміла, жалості в системі виховання курсантів місця немає?

– А солдатів не треба жаліти – їх слід берегти. Бо жалість тільки живить слабкість. Починаєш себе жаліти й одразу втрачаєш і повноту сил, і вольовий характер.

– Завдання справді непросте. Бо раніше була обов'язкова вимога до вступників – служба в армії. Нині до нас приходять молодь піс-

ному забезпеченні. Подібних вивів в Україні дуже мало. Цього року конкурс був три з половиною особи на місце. Система підготовки сфор-

Честь мундира як складова патріотизму

– Михайле Михайловичу, як розвиваєте в курсантів такі риси, як, скажімо, патріотизм, честь офіцерського мундира?

– Наші офіцери-вихователі – це насамперед великі практики, бо працювали в системі МВС щонайменше п'ять років. Тому своїм основним завданням вважають підготовку справжніх професіоналів-патріотів. Як на мене, то патріотизм бере свій початок уже з того місця, де ти народився. Тож недарма перед основною практикою на четвертому курсі кур-

санти пишуть твір «Я й мій рідний край». Вони розповідають про своє село чи місто, про школу, діляться думками про те, яким хотіли би бачити свій край. Із цих творчих робіт ми дізнаємося дуже багато: про ставлення курсанта до соціуму, його бажання щось змінити на краще, його активну позицію в суспільстві. Адже курсанти здобувають тут фах і здебільшого повертаються працювати на малу батьківщину. А там на кожного чекає родина, зрештою, той соціум, у якому виростав. І тепер вони повертаються

в це середовище вже в погонах працівника міліції. І наше завдання у вузі – підготувати відданого офіцера, який пишається, що носить мундир. До речі, своєрідна візитівка офіцера – як він тримається, як крокує, наскільки внутрішньо зібраний. Усе це видно навіть з того, як людина ходить. Тому щоранку о 8-й годині на головному плацу університету в присутності ректора й викладацького складу відбувається традиційний розвід курсантів, які чітко карбують крок під мелодії духового оркестру...

Миротворчий характер жінки позитивно впливає на світ

– До речі, у вишівських одностроях чимало й дівчат. Бачу, вони почуваються досить комфортно, без зайвого напруження: крокують легко, усміхаючись. Їм відводиться якась особлива роль у міліції?

– Коли відбуваються дискусії, чи потрібні жінки на службі в міліції (є чимало професіоналів – противників цього), я завжди знаходжу чимало аргументів «за». Жінка в чоловічому колективі спонукає до зібраності й дисципліни. Жінки на деяких ділянках роботи в органах внутрішніх справ працездатніші й відповідальніші за чоловіків. Особливо це стосується служби в кримінальній міліції, експертно-криміналістичній, ДАІ, міліції по робо-

ті з дітьми, підлітками. До того ж без жінок в органах внутрішніх справ уже ніяк не можна обійтися. Скажімо, згідно з міжнародними нормами огляд, обшук затриманих жіночої статі мають здійснювати тільки жінки. Там, де жінки патрульні на вулицях, потенційні правопорушники поведуться по-іншому, в рамках установлених правил. Миротворчий характер природи жінки позитивно впливає на світ. Дівчата, які вступають до нас в університет, мають високі бали оцінювання знань – від 180 до 192 – й свідомі того, куди йдуть і що хочуть отримати. Знаючи, що до них висувають високі вимоги, вони краще, ніж хлопці, вчаться та є витривалішими.

Коли дільничному довіряють

– До якого віку можна вступати в університет внутрішніх справ?

– На цивільні факультети – без обмеження віку, на заочні відділення – до 35 років, а курсантів приймаємо до 25 років. А от у системі міжнародної моделі підготовки поліцейських кадрів, як відомо, вік необмежений. Бо там приходять навчатися в поліцейську академію вже зрілі люди, які пропрацювали в різних галузях, мають різні спеціальності й вибір свій зробили свідомо. Сьогодні й у нас починають направляти на навчання людей, котрі вже мають базову освіту й готові працювати в міліції. Відтак вони впродовж шести місяців проходять підготовку в навчальному центрі нашого вузу, що у Верещиці Яворівського району на Львівщині. Це теж дає свій ефект: ці люди вже мають певні знання, певний досвід, а тут вивчають потрібні для служби в підрозділах органів внутрішніх справ дисципліни.

– Стверджують, що обличчям міліції є дільничний інспектор. Чи є факультет, де навчають цього фаху?

– Майбутні дільничні інспектори навчаються на факультеті громадської безпеки. Завдання інспектора

– формування довіри громадян. А як людям у міліцейській формі здобути авторитет і повагу місцевого населення, навчають на факультеті досвідчені офіцери, що мають достатньо широкі професійні знання, підкріплені практичною службою в системі МВС. Адже від того, наскільки тісний контакт, довірливі стосунки між громадою і дільничним, за-

лежить порядок на території, за яку відповідає інспектор. Бо саме місцеве населення (сусід про сусіда знає досить багато), помічає, хто з'явився «чужий» у селі й з якими намірами тощо. Майбутні інспектори здобувають необхідні знання для того, щоб формувати позитивний імідж міліції, мати особисту повагу людей, захисниками інтересів яких вони є.

Є стимули «гризти» науку і вивчати досвід колег

– Львівський вуз відомий у системі МВС ще й завдяки науковій роботі. Розкажіть, будь ласка, які можливості мають курсанти для поглиблення й розвитку знань.

– Одне із завдань вузу – виявити здібних курсантів, які хотіли б продовжити навчання. Тому в нас працюють наукові гуртки різного спрямування. Якщо ж у курсантів з'являється інтерес до науки, то після закінчення вузу і трьох років служби в територіальних підрозділах вони вступають до магістратури. Після захисту магістерської роботи охочих залучаємо до наукової діяльності. Для цього в нас є наукова й матеріальна база з чудовою електронною бібліотекою. Авторитетний професорсько-викладацький колектив, на рахунок якого 50 підручників, завжди підтримує здібних випускників і допомагає реалізувати їхні наукові розвідки з криміналістики, філософії, юриспруденції. У нас працюють близько тисячі викладачів, із них – 50 докторів, 250 кандидатів наук. Тільки цього року викладачі захистили десять кандидатських і дві докторські дисертації.

Ми підтримуємо міжнародні зв'язки з аналогічними навчальними закладами в Австрії, Білорусі, Боснії та Герцеговині, Молдові, Німеччині, Польщі, Росії, Сербії, Туреччині проводимо спільні міжнародні конференції, зустрічі, стажування. Ни-

ні 7 курсантів готуємо до навчання в Сербії. Працюємо з Фондом Ганса Зайделя. Кілька наших курсантів по два тижні стажувалися в практичних підрозділах баварської поліції. Такі реальні зв'язки з поліцейськими навчальними закладами за кордоном є для курсантів стимулом до вивчення іноземних мов.

Значну увагу приділяємо культурно-просвітницькому вихованню. Вихідними днями для курсантів – вихідців з інших регіонів України проводимо пізнавальні екскурсії з історії нашого краю, знайомимо з культурними пам'ятками як у Львові,

так і по Львівщині. Відбуваються поїздки в Карпати, зокрема в Яремчу. В університеті діє унікальний музей, якому присвоєно звання «народного». Створено всі умови, аби молодь виявляла свої здібності в гуртках художньої самодіяльності.

А складання присяги курсантами біля пам'ятника загиблим міліціонерам уже утвердилось у Львові як величне свято патріотизму, відданості благородній справі захисту людини. Бо це те найцінніше на землі, що створив Господь.

Розмову вела
Лариса МАРЧУК.